

L O N D O N - R A D I O

Nr. 40

Tirsdag 30 mars 1943 kl. 19,30.

3 årg.

Tunis. Den 8. britiske arme har nå erobret hele Marethlinjen, og de tyske styrker er blitt tvunget tilbake fra alle sine stillinger. Sluttangrepet begynte 26/3, og den 28. var Mareth, Toijana og Matnata i britenes hender. Tyskerne prøvde da opp landingsplassene sine ved Gabes. Igår kveld ekkuperte de allierte styrker el Hamma, og idag morges passerte de Gabes. Statsminister Churchill opplyste i et møte idag formiddag i Underhuset at den 8. armés omgående bevegelse har vært meget effektiv, og ga en mer- mere redegjørelse for den allierte offensiv i Syd-Tunis. General Montgomerys beslutning om å gå til angrep ved en omgående bevegelse i stedet for å gå på Marethlinjen i et frontalangrep viste seg å være en løye overveiet plan, og angrepet lyktes. Allierte flystyrker har under hele angrepet i usedvanlig grad støttet den allierte fremgang. Hundrevis av fly har utvibrutt vært i aktivitet, og har utrettet stor skade på det fiendtlige materiell og har bidratt til å knuse hans motstand. Fiendtlige panserdivisjoner er sterkt skadet, og sannsynligvis er en stor del av 20. og 21. arme-korps latt i stikken av Rommel. Siden 20. mars har de allierte tatt 8000 fanger i Syd-Tunis, og store mangler fiendtlige tanks, kanoner, biler og andre kjøretøyer er blitt ødelagt. Fremgangen nordover fortsetter til tross for sterk motstand fra de fiendtlige dekningsstropper. General Eisenhower, de alliertes øverstbefalende, og hans næstkommanderende, general Alexander, advarer dog mot å undervurdere de opgaver de allierte styrker i Nordafrika fremdeles har foran seg. Terranget er vanskelig å kjempe i, og det byr på en overflod av defensive stillinger for fienden. De nye be-drifter i ørkenen er bare et ledd i den almindelige oprensingsplan for hele ørkenen. Ved Gafsa og i Nord-Tunis har de allierte hatt lokal fremgang, og fortsetter fremover. Over hele fronten har den allierte luftvirksomhet vært stor, og Sousse og Sfax har vært utsatt for konsentrerte angrep. Jagerbombefly og lette bombefly har angrepet fienden nord for Gabes og ødelagt og skadet flere kjøretøyer. 17 fiendelige fly ble ødelagt, 10 egne gikk tapt. - Også allierte flåteenheter har deltatt i slaget om Marethlinjen, idet Gabes ble bombardert fra sjøen mens Rommels styrker marsjerte gjennom byen på sitt tilbaketog; det bragte vill forstyrrelse i de tatte kolonner. Den britiske krigsminister oppgir det samlede antall av italienerne som engelskennene har tatt til fange til 274.000, derav er det 75 generaler og 1 admiral.

Flyangrep. Igjen har Berlin vært målet for de britiske bombefly. Byen ble angrepet av betydelige styrker inatt, og etter de fovelelige meldinger skal angrepet ha vært virk-ningsfullt. Det var 48 timer etter det siste store luftangrepet mot Berlin, og ennå var det flere bomber i gang. 21 britiske fly gikk tapt. - Samtidig ble Bockum og andre mål i Ruhr-distriktet bombet, 12 fly vendte ikke tilbake fra dette tokt. I daglys igår bombet britiske fly dekkene i Rotterdam og mål andre steder i Nederland. Jernbanestasjonene i Abbeville ble også angrepet. Søndag natt ble ubåthavnen i St. Nazaire bombet kraftig, 2 fly vendte ikke tilbake. Søndag deltok både amerikanske og britiske maskiner i angrep på Rouen, Rotterdam og Liège, 7 fly savnes. Flere tyske jagere ble skutt ned under luftkampene. - I daglys igår fløy fire tyske fly inn over den engelske kyst, et ble skutt ned.

Den britiske marineminister Alexander uttalte idag at det de siste 8 måneder er bygget så mange handelskip at nybygningene ligger 2 millioner tonn høyere enn tapene. Byg-ningen av ubåter er støget slik at den nå mere enn oppveier tapene av ubåter.

Russland. Den russiske fremgang på midtfronten fortsetter. Dagens sovjetrussiske kommandante melder russernes fremrykning mot Smolensk fortsetter, og at flere bebodde steder syd for Bjeloi er gjenerobret. Øst for Smolensk har fienden hatt store tap. Russerne melder om mindre tyske angrep av tanks og infanteri. 4 av 7 tyske angripende tanks ble ødelagt, 11 tyske fly ble skutt ned. Den russiske overkommando melder at russiske tanks er satt inn som er helt nye og kommer like fra fabrikken, og at de frem-deles har kraftige tanks som ennå ikke er kommet i aksjon. - Ved nord Donatz er mindre tyske angrep blitt slått tilbake. Også i Kuban-provinsen har det vært mindre fiendt-lig angrepsvirksomhet, som er slått tilbake.

Nordsjøen. Tidlig igår morges sankt allierte lette sjøstridskrefter en tysk B-båt. De sankt antagelig en til og skadet en rekke andre i Nordsjøen. I forbindelse med det siste tokt til Florø skriver BBC's sjømilitære medarbeider at norske krigsskip ofte angriper tyske transporten utenfor den norske kyst uten at det blir meldt i kom-munikasjonene.

Det gjører i det tyske folk. Tilbaketoget i Russland, sammenbruddet ved Stalingrad, bombekrigen over Tysklands byer har begynt å åpne folkets øyne for den bitre sannhet at det føres mot avgrunnen. Stalingrad har endelig avslørt Hitlers angivelige feltherregeni, det viser seg at han bare er en dilottant, ansvarsløs og stormannsgal, som trodde han kunne føre krigen uten generalene. Det kostet 330.000 unge menn bare ved Stalingrad. Virkningen i det indre er overmåte sterk, men langt fra den samme hos alle. Hos noen kan den betegnes som ren undergangsstemning og moralsk selvpøggivelse. Disse mennesker kjenner intet håp, og holder intet ansvar for seg og sitt land, de driver med strømmen, og for de mer følsomme av dem er tanken på selvmordet den siste tilflukt. Hos andre igjen er virkningen helt motsatt. Hos dem vekker nødnen nye moralske krefter, de kjenner trang til å handle, til å reise seg og kjempe. Vi som nå i tre år har lært nasismen å kjenne på nærmeste hold, vi vet at aldri mer vil høyverdige moralske krefter i menneskene kunne reises til kamp for Hitler - det er ikke anderledes i Tyskland enn ellers i verden: de gode krefter går mot tyranniet, for frihet og menneskeverd. Alle vet at slike krefter finnes i det tyske folk, vi ser og hører dem bare ikke; de slæses ned under terrorvelde, hvis blodige hensynsløshet vi selv i det okkuperte Norge ikke helt kan forestille oss, med bokstavelig talt titusener av henrettelser. Så meget mer betydningsfullt er det at katastrofen ved Stalingrad endelig har ført til at de gode krefters frihetskamp i Tyskland er gått inn i en ny fase, det vil si, den har fått synlige uttrykk, den har fått sine signaler og martyrer, og den har vakt en aktiv bevegelse i folket som ikke kommer til ro før Tysklands frihet og ære er gjenvunnet.

Her skal kort fortelles om de begivenheter som årnet det nye avsnitt i den indre tyske frihetskamp. De fant sted i München, blant studentene ved universitetet.

Foranledningen var en tale som Gauleiter Gieseler holdt ved en universitetsfest i februar i år. Nasipampen kom her med en del tarvelige og ærekrenkende bemerkninger til de kvinnelige studenter, som han beskyldte for å studere bare for å sluntre unna krigsarbeidet, og mukke over regjeringen, de burde enten gå inn i ammunisjonsfabrikkene eller finne seg sterke menn og fæde barn til erstatning for mannefallet i krigen; på universitetene hadde de intet å gjøre. Disse uttalelser ble mottatt med piping av tilhørerne, som for en stor del var kvinnelige studenter. (Praktisk talt bare kvinner får studere nå under krigen, foruten medisinerne.) Gieseler ga ordre til at politiet skulle arrestere de som hadde pepet, men de mannlige studenter slo ring om sine kvinnelige kamerater og førte dem ut på gaten. Der kom det til vilt slagsmål og den nasistiske "studentførereren" fikk en omgang pryl og var nær blitt kastet i elven. I den unledning appellerte Gieseler til den lokale militærkommando om å gripe inn, siden "studentføreren" var i uniform, men de militære avslø; de kunne ikke innse at han hadde krav på beskyttelse framfor de andre. Kommanderende general og flere andre offiserer ble senere avskjediget for dette.

Gieselers pøbelaktige opptreden og de demonstrasjoner som fulgte vakte voldsomt røre i byen, og noen få dager senere kom det mange steder opprop, malt med skjabloner på husveggene, hvor det sto: Ned med Hitler! Hevn Stalingrad! Vi vil ha frihet! - Ved siden av var det alltid tegnet et hakerekors med en tykk strek over. Snart kom også flyveblad i omlop; blant annet et som ble sendt i tusenvis av eksemplarer i posten og omdelt i tusenvis på universitetet i München. Et annet som kom ut, begynner slik: "En løytnant som fører sine folk slik at de lider urimelige tap blir satt for krigsrett - men åpenbart kan en føre en hel hær til undergang uten at noen mukker en gang." Politiet var nå ikke sen med å gripe inn, det besatte hele universitetet i et døgn, ingen fikk slippe ut eller inn, alle bygninger ble gjennomløst. En hjelpepedell opptrådte som angiver og politiet arresterte studentene Hans Scholl, Maria Scholl - bror og søster - og Adrian Probst som var blitt sett gå inn i universitetet med koffertene.

Hans og Maria Scholl stammer fra Ulm i Württemberg. Faren er høyere embetsmann (Regierungsrat), har en gang sittet lengere tid i konsentrasjonsleir. Hans Scholl var medisinstudent og ble ved krigsutbruddet innkalt til tjeneste i saniteten. Han har under hele krigen stått ved fronten og var ved sjette armé foran Stalingrad, inntil han nylig fikk permisjon for å avslutte sitt medisinstudium ved Münchens universitet. Han hadde jernkorset av 1. og II. klasse. Han var ugift. Hans søster Maria studerte realfag. Adrian Probst var med hensyn til studier og militær stilling omtrent i samme situasjon som Scholl. Han stammer fra en velstående bajersk familie, var gift og hadde tre barn, den yngste nyfødt. Probst var ikke døpt, men tok imot dåpen i fengslet før sin henrettelse.

Da både Hans Scholl og Probst var medlemmer av forsvarsmakten skulle de etter loven bare ha vært stillet for krigsrett, men etter uttrykkelig bestemmelse i telegram fra Hitler ble denne bestemmelse satt tilside og de tre studenter ble stillet for et spesielt utvalg av folkedomstolen under forsete av selve statssekretæren i justisdepartementet, Freisler, som inaufant seg fra Berlin. Da Hans Scholl fikk ordet under rettsforhandlingene (som var offentlige) understreket han ytterligere det han hadde skrevet

flyvebladet, vek ikke fra den/ overbevisning han var kommet til, men gikk på ny inn for en i full bevissthet om de følger det måtte få for ham selv. "Herr Freisler," sa han blant annet, "gjør Dem ikke unak med å late som om dette er en rettsforhandling! Vi vet det er en teaterforestilling og at vår skjebne er besejlet på forhånd. Jeg har handlet som jeg gjorde fordi jeg er overbevist om at vi, koste hva det koste vil, må vinne tilbake våre gamle rettigheter, først og fremst friheten som er en menneskerettighet som vi ikke kan leve foruten. Jeg går ikke i døden bare som et enkelt individ, bak meg står tusener og hundretusener av tyskere som er rede til å følge meg hva dag som helst. Jeg dør i bevissthet om at om noen få måneder kommer De, herr Freisler, til å kalle meg til regnskap på dette sted, De som idag foregir å være min dommer." Hans Scholl prøvde å avlaste søsteren og Probst, men begge reiste seg straks og sa seg fullt medskyldig, de visste hva de hadde gjort, de hadde villet det og hadde kjent til konsekvensene.

De tre studenter ble dømt til døden for å ha "hjulpet fienden". Da en jurist innvandt at de jo bevislig ikke hadde hatt noen forbindelse med fienden og rettere burde ha vært dømt for høyforræderi, svarte statsadvokaten bare "Vi pleier å gjøre det slik nå." Med andre ord, de våger ikke å dømme for høyforræderi mer i Nazityskland. Det forteller litt om folkets syn på Hitler idag!

Gauleiter Gieseler ville ha de tre studenter offentlig hørt foran universitetet til skrekk og advarsel. Denne fremgangsmåte fant man imidlertid ikke hensiktsmessig, de ble henrettet ved halshugging. Et telegram fra Himmler som beordret henrettelsen ut-satt kom for sent fram. De tre gikk i døden med rak holdning. Da Hans Scholl steg opp på guillotinen var hans siste ord "Leve friheten!" På alle som var tilstede gjorde disse unge studenters ukuelige karakterstyrke et dypt inntrykk. Selv en av dommerne skal etter rettsforhandlingen ha sagt: "Opposisjonen har fått sine martyrer."

Etter henrettelsen ble alle studenter i München - ca 8000 - tvangsinnkalt til et såkalt "soningsmøte" hvor Gauleiteren skulle tale. Tross det ble øvet press overfor studentene på mange vis, var det blant de fremmøtte 3000 tilhørere bare en del studenter; en stor del var det vanlige partipublikum som utkommanderes til naziforsamlinger i München som andre steder. På dette "soningsmøte" ble henrettelsene selvsagt bifalt (vi husker hr. Rogstads møte med Trondheims NS etter undtakelsestilstanden i fjor) og samtidig fikk angiveren, hjelpepedell Schmidt, sårn ros og belønning; han ble fremhevet som typen på den sanne germaner, fikk 1000 Mark i judaspenger og ble utnevnt til fast ansatt tjenestemann. Også dette vakte selvsagt livlig, "spontan" bifall i forsamlingen.

Hva byen og studentene virkelig følte kom til uttrykk straks etter at henrettelsene var blitt offentliggjort. Bare noen timer senere var det over de oppslatte plakater klistret trykte sedler med ordene: "Scholl, du vant fram likevel." Og fra den dag av kom disse ord natt etter natt opp på husveggene i München sammen med søtninger som "Scholl lever!" eller "Dere kan knekke legemet, men ikke ånden!" Etter dette ble flere studenter, især slike som var permittert fra fronten for å avslutte sine studier, arrestert. Mange ble sent tilbake til fronten. Nå kom også turen til lærerne ved universitetet; 11. mars ble to av dem, professor Kurt Huber og professor Muth arrestert. (Huber er professor i filosofi, Muth er særlig kjent som utgiver av det mest ansette tyske katolske kulturtidsskrift Hochland.) Om Hubers arrestasjon uttalte Gauleiter Gieseler seg i en partiforsamling, hvor han blant annet sa: "Dessverre ble vi for sent oppmerksom på opposisjonen ved universitetet, det var ikke før under min tale til studentene i februar. Dere vet hva som hendte senere. De umiddelbart skyldige er blitt utsløttet, men naturligvis sto der åndelige ledere bak dem. En av disse er professor Huber. Hans hode kommer også til å falle. Vi har arrestert ham, men vi vet at der er 10 eller 20 andre lærere ved universitetet, og vi skal ta dem også!" Huber var straks ved arrestasjonen klar over sin stilling, han ba en venn hilse hjem til hans kone og tre barn og sørge for dem. "Jeg ser dem aldri igjen." I et forhør hos Gieseler sa han at den tyske ungdoms ånd er blitt forgiftet av hitlerismen og at han selv og andre lærere kjente det som sitt ansvar å redde denne ungdoms sjel, om de så skulle ofre livet.

Dette er i korte trekk det som hendte fram til midten av mars måned. Det tyske folks kamp for frihet og ære har fått sine signaler og sine martyrer, der er valgt en storm i folkets sinn som ingen bøddelterror og ingen guillotine i verden kan ha gledd opp med i det lange løp. Fra München sprer parolen seg nå over hele Tyskland og videre ut til frontene, til de besatte områder: Leve friheten! Frihet og ære!

HANS SCHOLLS OPPROP :

Studenter !

Dypt rystet står vert folk som vitne til mennene fra Stalingrads undergang. Trehundre og tredvetusen tyske menn har verdenskrigskorporalens geniale strategi meningsløst og answersløst jaget ut i død og fordervelse. Fører, vi takker deg. Det girer i det tyske fol

skal vi fortsatt overlate våre armers skjebne til en dilletant? Skal vi ofre resten av den tyske ungdom til en partiklikks lave maktinstinkter? Aldri!

Oppgjørets dag er kommet, vår tyske ungdoms oppgjør med det avskyeligste tyranni som vårt folk noensinne har måttet tåle. I hele den tyske ungdoms navn forlanger vi tilbake av Adolf Hitlers stat den personlige frihet, tyskernes dyreste eie, som den på den ynkeligste måte har bedradd oss for.

I en stat med den mest hensynsløse knebling av enhver fri meningsytring er vi vokst opp. HJ, SA og SS har i vårt livs mest fruktbare dannelsesår forsøkt å uniformere oss, revolusjonere og narkotisere oss. "Verdensanskuelsskolering" het den foraktelige metode til å kvæle den spirende selvstendige tenkning og vurdering i en tåke av tomme fraser. Et utvalg av førere, mere djevlelske og samtidig bornert enn noen kan tenke seg det, aler opp sine fremtidige partinapper på ordensborger til å bli gudløse, skamløse og samvittighetsløse utbyttere og mordere; et blindt, stupid påheng til føreren. Vi "åndens arbeidere" var akkurat gode nok til å gjøres til slagkølle for dette nye herreskikt. Fronttjenpere tales til ratte som skolegutter av studentførere og gauleiteraspiranter; gauleitere går med skamløse "morsomheter" de kvinnelige studenters ære mer. Tyske kvinnelige studenter ved Münchens universitet gitt et verdig svar på tilsvinningen av deres ære, tyske mannlige studenter har gått i bresjen for sine kvinnelige kamerater og har holdt stand. Det er begyggelsen til å tilkjempe oss vår fri selvbestommelse, uten hvilke åndelige verdier ikke kan skapes. Vår takk til de tapre kamerater som er gått foran med et lysende eksempel!

For oss finnes det bare en parole: kamp mot partiet! Ut av partiorganisasjonene hvor man fortsatt vil kneble oss i politisk henseende! Ut av SS under- og overføreres og partisnikenes auditorier! Det gjelder den samme vitenskap og den ekte åndsrihet! Ingen trusler kan skremme oss, selv ikke at våre universiteter og høyskoler blir stengt. Det gjelder for hver enkelt av oss kampen om vår fremtid, vår frihet og ære i et stats-samfunn som er seg sitt moralske ansvar bevisst.

Frihet og ære! I ti lange år har Hitler og hans gjeng lirt av seg, forvansket og fordreiet disse to herlige tyske ord inntil vannelse, slik som bare dilletanter kan det, når de kaster en nasjons høyeste verdier for svinene. Hva frihet og ære betyr for dem, det har de til overflod vist med disse ti års ødeleggelse av all materiell og åndelig frihet, av all moralsk substans i det tyske folk. Det forferdende blodbad har nå åpnet døynene på selv de dumme tyskere; det blodbad de i den tyske nasjons frihets og æres navn har stelt til, og hver dag på ny steller til i hele Europa. Tysklands navn vil for alle tider være skjendet, dersom ikke den tyske ungdom endelig reiser seg, hevner og samtidig sner, knuser sine undertrykkere og bygger opp et nytt åndelig Europa.

Kvinnelige og mannlige studenter! På oss ser det tyske folk! Av oss venttr det at vi i 1943 bryter den nasjonalsosialistiske terror som i 1813 Napoleons. Med åndens makt. Beresina og Stalingrad flammer opp i øst, de døde fra Stalingrad besverger oss!
"Reis deg, mitt folk, flammategnene ryker!"

Vårt folk bryter opp til kamp mot Europas undertrykkelse under nasjonalsosialismen, i gjenvunnet tro på frihet og ære.

NORSKE SPEKULASJONER OM FREMTIDEN

(London) Bokserien "Fight for Freedom", som har vakt stor oppmerksomhet, byr nå på et nytt nummer: "Why Norway". I forordet, skrevet av dr. Arne Ørding, diskuteres Norges fremtidige forhold.

Ørding understreker, at Norge vil samarbeide med de skandinaviske land, men at det må ta lærdom av den lekse det har fått, nemlig at den eneste mulighet for en liten nasjon til å bevare sin uavhengighet overfor en aggressiv stormakt er samarbeide med andre stormakter. Nordmennene regner følgelig med at de intimeste forbindelser kommer til å opprettholdes med Norges allierte etter krigen. Førfor alt kommer nordmennene å kreve sikkerhet mot nye angrep.

Hovedproblemen er her sikringen av landets lange kystlinje, og for at en slik med sikkerhet skal kunne etablere ser man frem mot samarbeide med de øvrige atlantehavsmakter. Det er ønskelig at Danmark og Sverige også går inn i et slikt system, da de jo har samme idealer og samme strategiske mål som Norge. Strategisk sett er Finland helt og holdent en østersjøstat, mens Sverige kan sies å være både en østersjø- og en atlantehavstat, selv om man må legge hovedvekten på det første. Den store majoritet av det svenske folk håper imidlertid på alliert seir. Tidligere var den svenske opinion delt, men onslaget henger i høy grad sammen med hva som er hendt i Norge. Vårt sluttmaal må være lovbetinget internasjonal organisasjon med utøvende makt. Vi vet at det ikke rekker til å demonstrere vår tro på rettferdighet i det internasjonale samarbeid. Vi må ha garantier for at det som er hendt i de siste år ikke skal kunne gjenta seg.